

Barne- og familiedepartementet
Forbruker-, tros- og livssynsavdelingen

postmottak@bfd.dep.no

[Vår dato:
10. sep. 2020

[Vår ref.:

[Saksbehandler:
Jens A. Bjelland

Høring om forslag til forskrifter til trossamfunnsloven - svar fra KA Arbeidsgiverorganisasjon for kirkelige virksomheter

KA Arbeidsgiverorganisasjon for kirkelige virksomheter takker for et grundig høringsnotat. Vi har kun noen få kommentarer til de foreslåtte forskriftene.

Kommentarer forskrift om registrering av og tilskudd til tros- og livssynssamfunn

Krav på tilskudd

Høringsnotatet understreker at tilskuddene til registrerte trossamfunn fortsatt skal være en rettighet trossamfunnet har, og at trossamfunnet således har *krav* på tilskudd dersom vilkårene er oppfylt. KA vil positivt understreke betydningen av denne forståelsen og dette språket i forskriften, da det bidrar til en høy og riktig terskel for krav om tilbakebetaling eller avkorting av tilskudd.

Tilskuddsmidler til sparing

I pkt 5 i § 14 presiseres det at tros- og livssynssamfunn som vil sette av tilskuddsmidler til sparing, må i note til regnskapet opplyse om hva midlene etter planen skal brukes til. Denne forutsetningen vil kunne være krevende å oppfylle for tros- og livssynssamfunn med mange lokale og selvstendige enheter som mottar tilskudd fra sentralnivået. Vi viser her til høringsuttalelsen fra Norges kristne råd, og ber departementet vurdere grundigere utformingen av denne bestemmelsen.

Redegjøringsplikt – likestilling

KA er positive til at staten bruker sin rolle som tilskuddsforvalter til å skape bevisstgjøring og åpenhet blant tros- og livssynssamfunn omkring diskriminerende og segregering praksiser. Forslaget i pkt (6) i § 15 om likestilling og segregering og § 16 om rapportering av særskilte forhold må sees i sammenheng med kapittel 4 om grunnlag for å nekte tilskudd. Samtidig oppleves forskriften som noe uklar i hvilken grad staten ved fylkesmannen ser for seg å gjennomgå hvorvidt de rapporterte praksisene bryter med likestillings- og diskrimineringslovens § 6, veid opp mot samme lovs § 9. Avveiningen mellom likestillingshensyn og hensynet til å beskytte trosfrihet er et krevende felt, noe som gjør at det er ekstra nødvendig at premisser, begrepsbruk og konsekvenser av regelverket er tilstrekkelig presist og avklart. Vi etterlyser bl.a. en tydeligere avklaring av hvilken forvaltnings- og kontrollpraksis fylkesmannen kan etablere på bakgrunn av redegjøringsplikten om likestilling. Vi vil også etterlyse en mer utfyllende omtale av

premisset om at redegjørelsesplikten i utgangspunktet er avgrenset til kjønnslikestilling i pkt a. og b., men at det i pkt c også skal redegjøres for eventuelle begrensninger når det gjelder diskrimineringsgrunnlag som er omfattet av likestillings- og diskrimineringsloven. Det bør framgå enda tydeligere når redegjørelsesplikten er begrenset til kjønn og når den omfatter andre diskrimineringsgrunnlag. Vi vil også anbefale at det gis en mer utfyllende omtale av forholdet mellom redegjørelsesplikten etter trossamfunnsloven og redegjørelsesplikten på grunnlag av likestillings- og diskrimineringsloven.

Avkorting/nekting av tilskudd til Den norske kirke

KA mener det er behov for å avklare omtalen i kap 4 om forholdet mellom fylkesmannen og kommunen med tanke på tilskudd gitt til de kirkelige fellesrådene, jamfør notatets punkt 3.1.2, side 11. Ettersom kapittel 4 innebærer at også Den norske kirke kan bli nektet tilskudd eller få avkortet tilskuddet eller møte krav om tilbakebetaling, og en stor del av Den norske kirkes tilskudd kommer som kommunale overføringer til de kirkelige fellesrådene, bør det avklares om dette også omfatter det kommunale tilskuddet til kirkelig fellesråd, og om det er kommunen eller fylkesmannen som har adgang til å treffe beslutning om tilbakeholdelse av tilskudd til de kirkelige fellesrådene. Dersom forslaget impliserer at denne myndigheten ligger hos fylkesmannen, bør dette tydeliggjøres.

Medlemskap og tilhørige

Forslagets § 2 kan også trenge noen avklaringer. Høringsnotatets s. 16 understreker at trossamfunn, inkludert Den norske kirke, også i fremtiden vil kunne holde seg med *tilhørige* som en medlemskategori, men at disse ikke vil kunne bli lagt til automatisk i medlemsregisteret. De må aktivt meldes inn i trossamfunnet, men kan da registreres som tilhørige i trossamfunnets interne system. Tros- og livssynssamfunn kan også kreve tilskudd for tilhørige, så fremt personen selv har meldt seg inn eller har blitt innmeldt av dem som har foreldreansvaret. Samtidig siteres Prop 130 L, der det legges til grunn at tilhørige i Den norske kirke registrert etter ny lov, ikke skal inngå som faktor i beregningen av tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn. Dette fremstår som selvmotsigende. Vi kan ikke se noen begrunnelse i høringsnotatet for at barn som er aktivt innmeldt av foreldrene som *tilhørige* skal behandles helt ulikt i Den norske kirke og i andre trossamfunn når det gjelder tilskudd og beregningsgrunnlag. Vi vil be departementet vurdere dette forholdet mer grundig med tanke på en mer likeverdig praksis mellom Den norske kirke og andre trossamfunn. I tillegg mener vi at muligheten for å holde seg med tilhørige som en medlemskategori bør positivt omtales i forskriftens § 2.

Kommentarer forskrift om tildeling og tilbaketrekking av vigselfrett

KA er positive i det meste i forslaget til denne forskrifent. Vi har kun en kommentar:

Forslagets §3 tredje og fjerde ledd viderefører ikke trossamfunnenes anledning til selv å frata en vigsler vigselfretten, men flytter denne kompetansen til fylkesmannen. Dette er vi skeptiske til. Det framstår som noe umyndiggjørende av tros- og livssynssamfunnene at de ikke selv skal kunne bestemme at de vil frata en vigsler vigselfretten. I tillegg fremstår det som noe unødvendig å legge det til fylkesmannen, når denne ikke ved mottatt melding om at en vigsler ikke lenger er ønsket som vigsler av trossamfunnet, hverken skal be om

begrunnelse eller prøve om det er saklig grunn for å frata vigsleren vigselfretten. KA mener i stedet at vigselfretten bør gis til det enkelte tros- og livssynssamfunn, som selv utpeker vigslere på sine vegne, i tråd med de krav som er fastsatt av staten. Vi finner det uheldig hvis vigselfretten forstås som en individuell rettighet for den enkelte vigsler.

Vennlig hilsen

KA

Øystein Dahle

Direktør – Avdeling for sektorpolitikk og styring